

Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

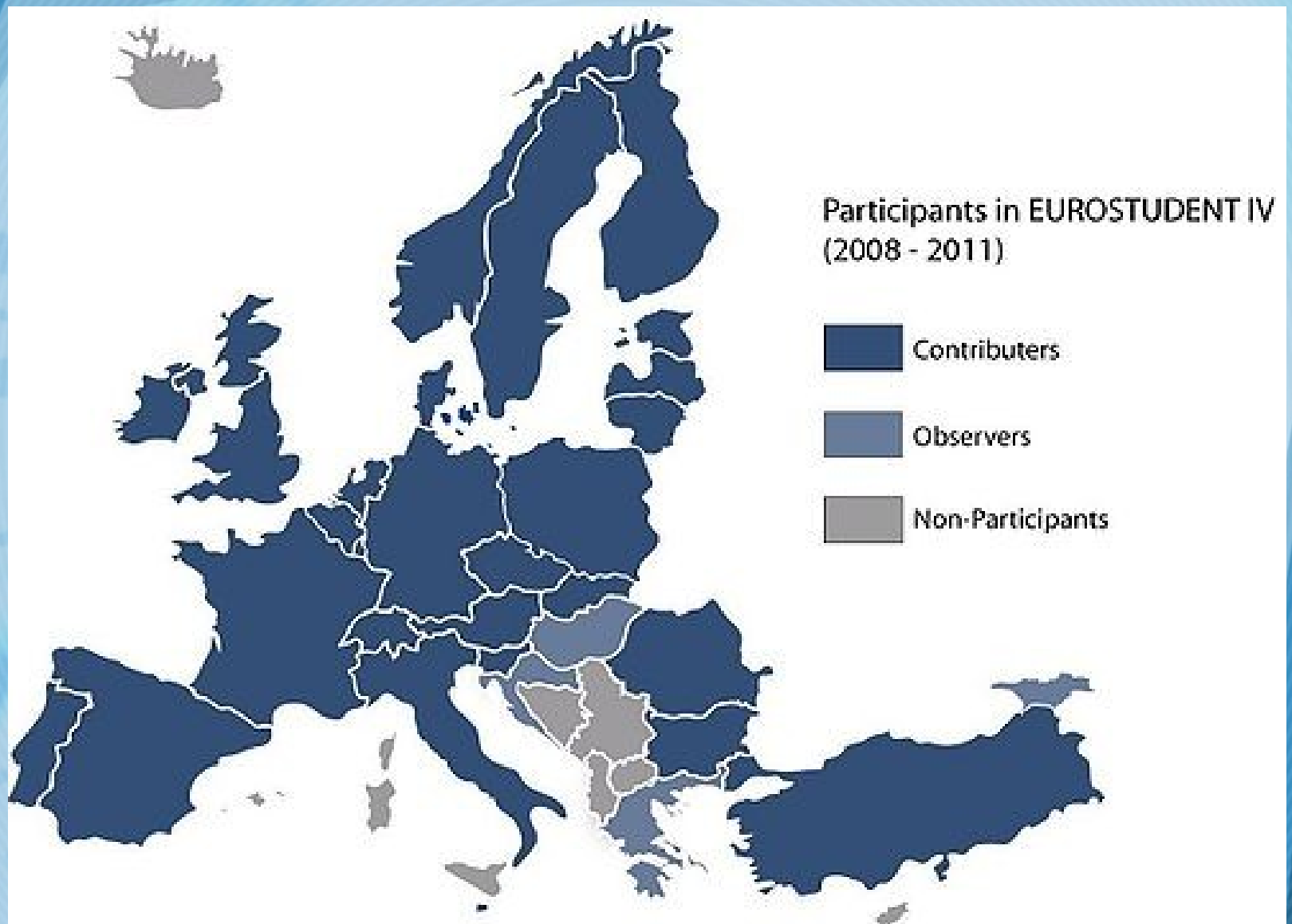
**Eiropas salīdzinošais
pētījums EUROSTUDENT IV**

Indra Dedze, Latvijas Universitāte

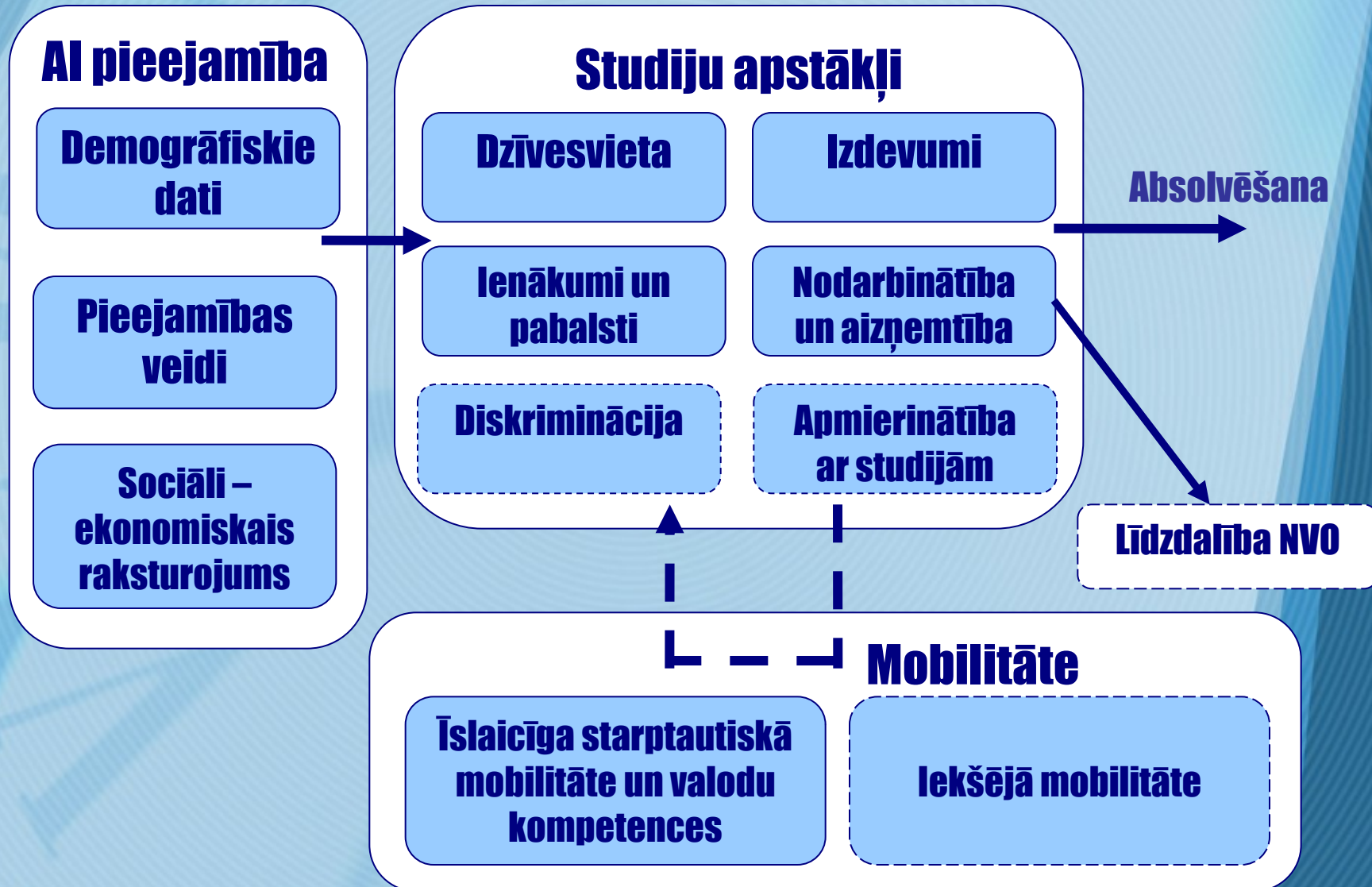
Ieva Strode, SKDS

Zanda Rutkovska, SKDS

Dalībvalstis

Pētījuma konceptuālā shēma

Pētījuma apraksts

**Latvijā aptauja veikta 30 valsts un 13 juridisko personu dibinātajās augstākās izglītības institūcijās Augstskolas izvēlētas, ņemot vērā izlases kvotas (studiju programma, studiju līmenis, augstskolas tips).
Aptaujā atteicās piedalīties Starptautiskā praktiskās psiholoģijas augstskola.**

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
MĒRĶA GRUPA	Pilna laika studiju studenti, valsts un juridisko personu dibinātajās augstākās izglītības institūcijās
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	2000 respondenti
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	2000 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Pēc augstākās izglītības iestādes tipa, studiju līmeņa, studiju virziena
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Anketēšana
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 23.10.2009. līdz 16.11.2009.

Pētījuma izlase I

Sasniegtā izlase pēc studiju virziena

	Valsts augstskolas (%)	Juridisko personu dibinātās augstskolas (%)	KOPĀ (%)
Izglītība	6.0	0.0	6.0
Humanitārās zinātnes un māksla	8.9	1.8	10.7
Sociālās zinātnes, komerczinātnes un tiesības	25.4	18.3	43.7
Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas	7.4	0.9	8.3
Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība	14.5	0.6	15.1
Lauksaimniecība	1.2	0.0	1.2
Veselības aprūpe un sociālā labklājība	10.3	0.3	10.6
Pakalpojumi	2.9	1.5	4.4

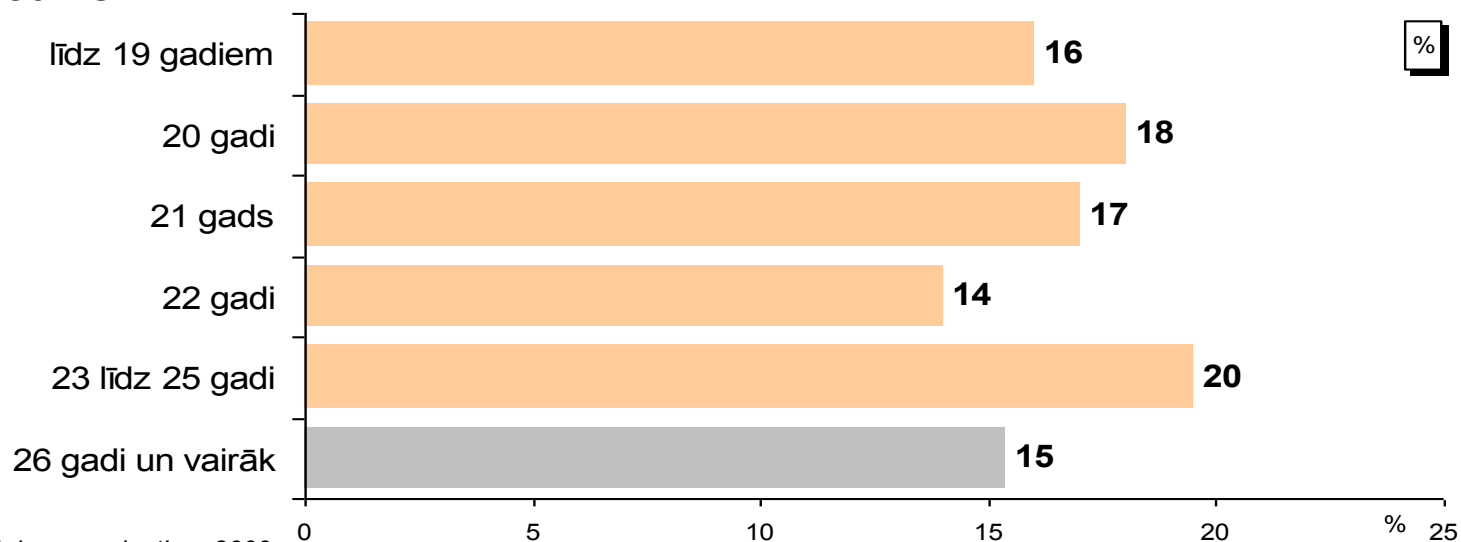
Pētījuma izlase II

Sasniegtā izlase pēc studiju līmeņa

	Valsts augstskolas (%)	Juridisko personu dibinātās augstskolas (%)	KOPĀ (%)
1. līmeņa prof. augstākās izglītības (koledžas) studiju programma	9.5	2.4	11.9
Akadēmiskā bakalaura studiju programma	23.6	1.8	25.3
2. līmeņa profesionālās pamatstudiju programma (tajā skaitā profesionālā bakalaura programmas)	27.2	15.4	42.5
Akadēmiskā maģistra studiju programma	6.8	0.4	7.2
Augstākā līmeņa profesionālā studiju programma	7.0	3.4	10.4
Doktora studiju programmas	2.5	0.1	2.6

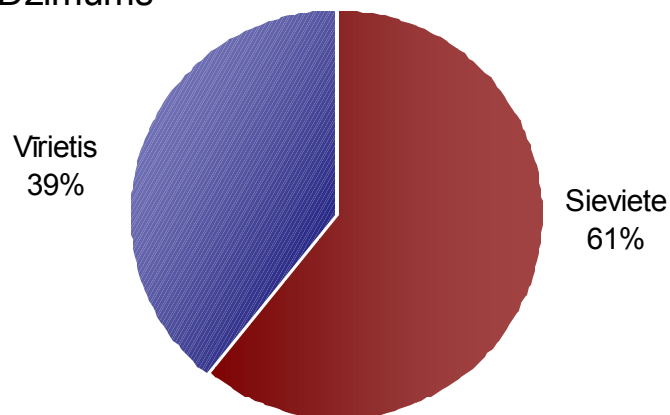
Respondentu raksturojums

Vecums

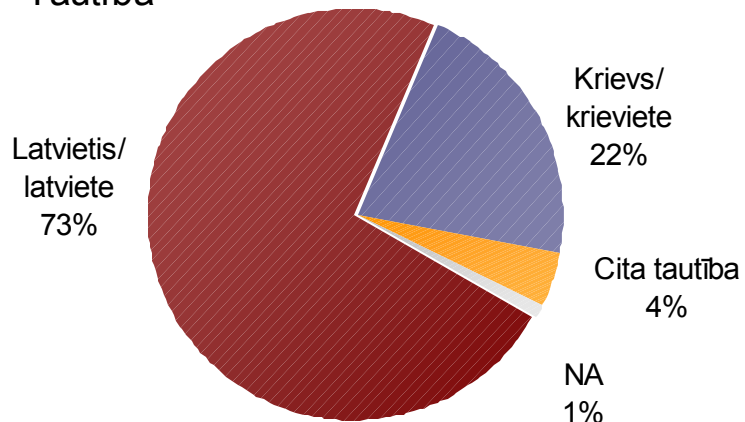
Bāze: visi respondenti, n=2000

Dzimums

Bāze: visi respondenti, n=2000

Tautība

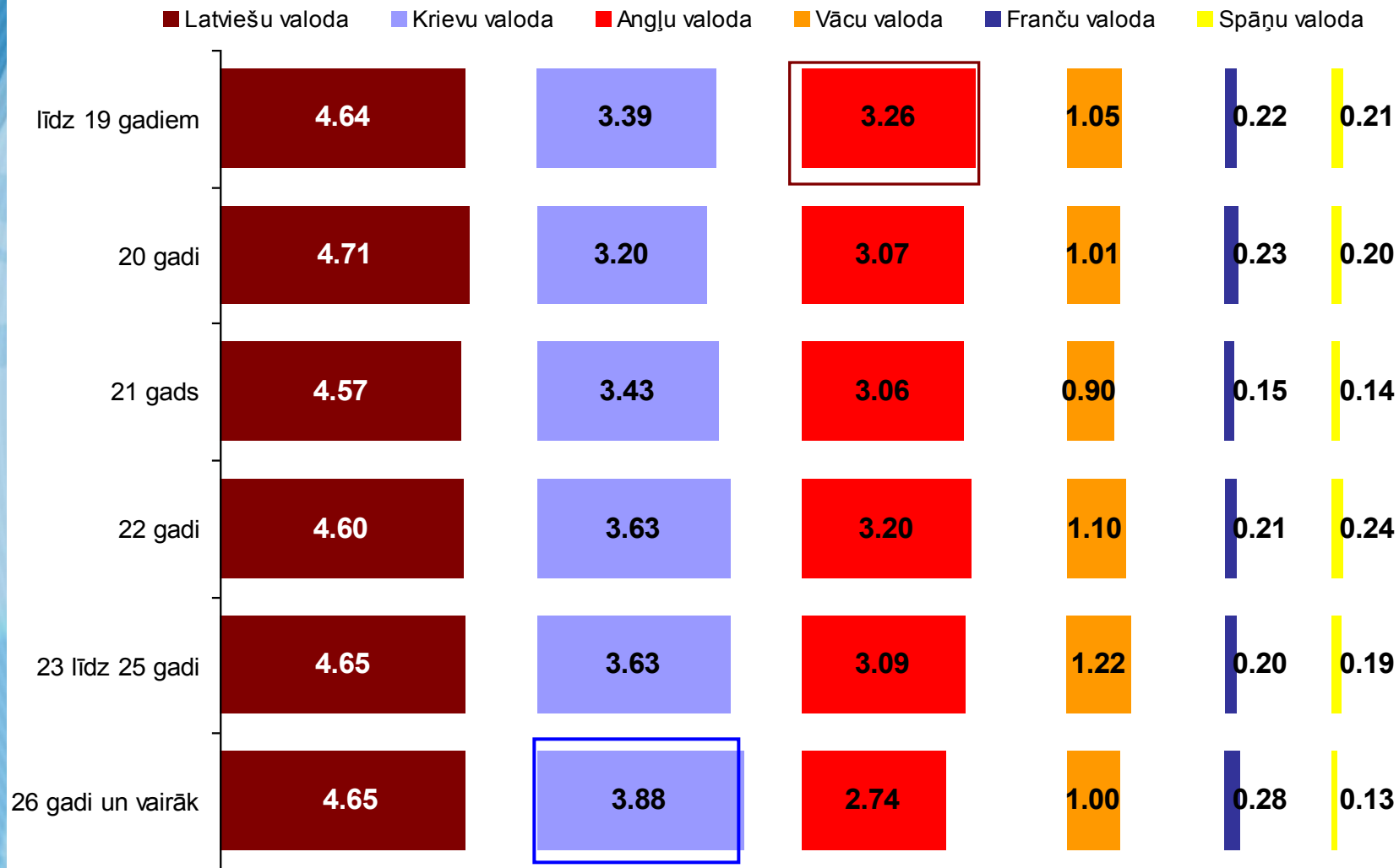

Bāze: visi respondenti, n=2000

Valodu zināšanas

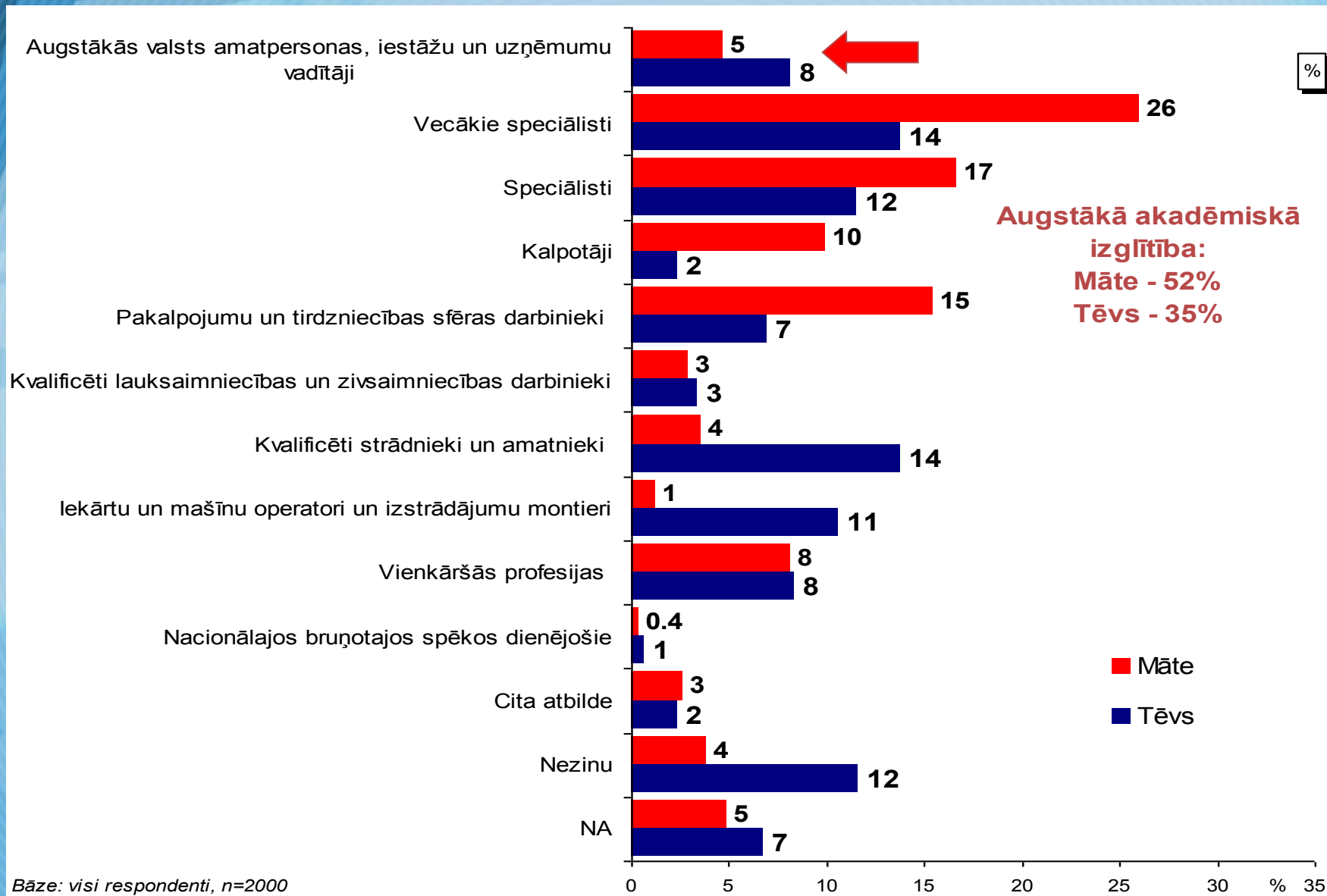
Valodu zināšanas dažādās vecuma grupās

Vērtējumu vidējie rādītāji

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt/NA" minēšanas biežums)

Informācija par studenta vecākiem

Studentu vecāku nodarbošanās

Vecāku nodarbošanās (%)				
	Māte*	Sievietes	Tēvs*	Vīrieši
	EUROSTUDENT IV	CSP	EUROSTUDENT IV	CSP
Augstākās valsts amatpersonas, iestāžu un uzņēmumu vadītāji	5.3	7.9	10.2	11.1
Vecākie speciālisti	29.3	21.9	17.4	12.0
Speciālisti	18.9	19.8	14.5	11.3
Kalpotāji	11.1	8.3	2.9	1.9
Pakalpojumu un tirdzniecības sfēras darbinieki	17.3	18.8	8.7	7.7
Kvalificēti lauksaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	3.2	3.6	4.2	5.4
Kvalificēti strādnieki un amatnieki	4.0	4.7	17.4	20.2
Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	1.4	2.0	13.3	16.9
Vienkāršās profesijas	9.2	12.9	10.5	12.9

* Netika ņemti vērā „cita atbilde” un „NA”

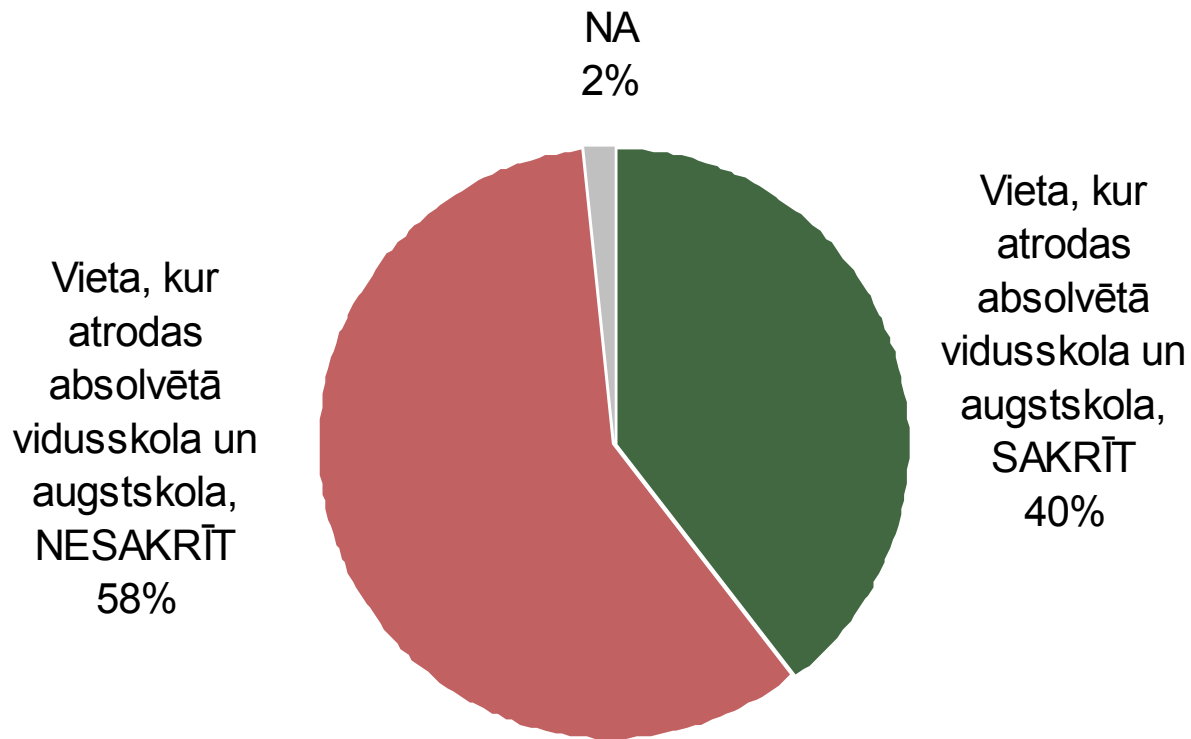
Studentu vecāku izglītība

Vecāku izglītība (%)				
	Māte*	Sievietes	Tēvs*	Vīrieši
	EUROSTUDENT IV*	CSP	EUROSTUDENT IV*	CSP
Zemāka par pamatizglītību	1.7	2.7	4.7	4.0
Pamatizglītība		17.1		22.2
Vispārējā vidējā izglītība	12.9	26.1	14.0	24.8
Vidējā profesionālā izglītība, vidējā speciālā izglītība (tehnikums)	32.3	28.4	43.2	32.6
Augstākā profesionālā izglītība, koledža	13.4	25.6	12.3	16.3
Augstākā akadēmiskā izglītība (diploms, bakalaura, maģistra grāds)	38.5		24.5	
Zinātņu doktora grāds	1.3		1.3	

* Netika ņemti vērā „Nezinu/NA”

Iekšējā mobilitāte

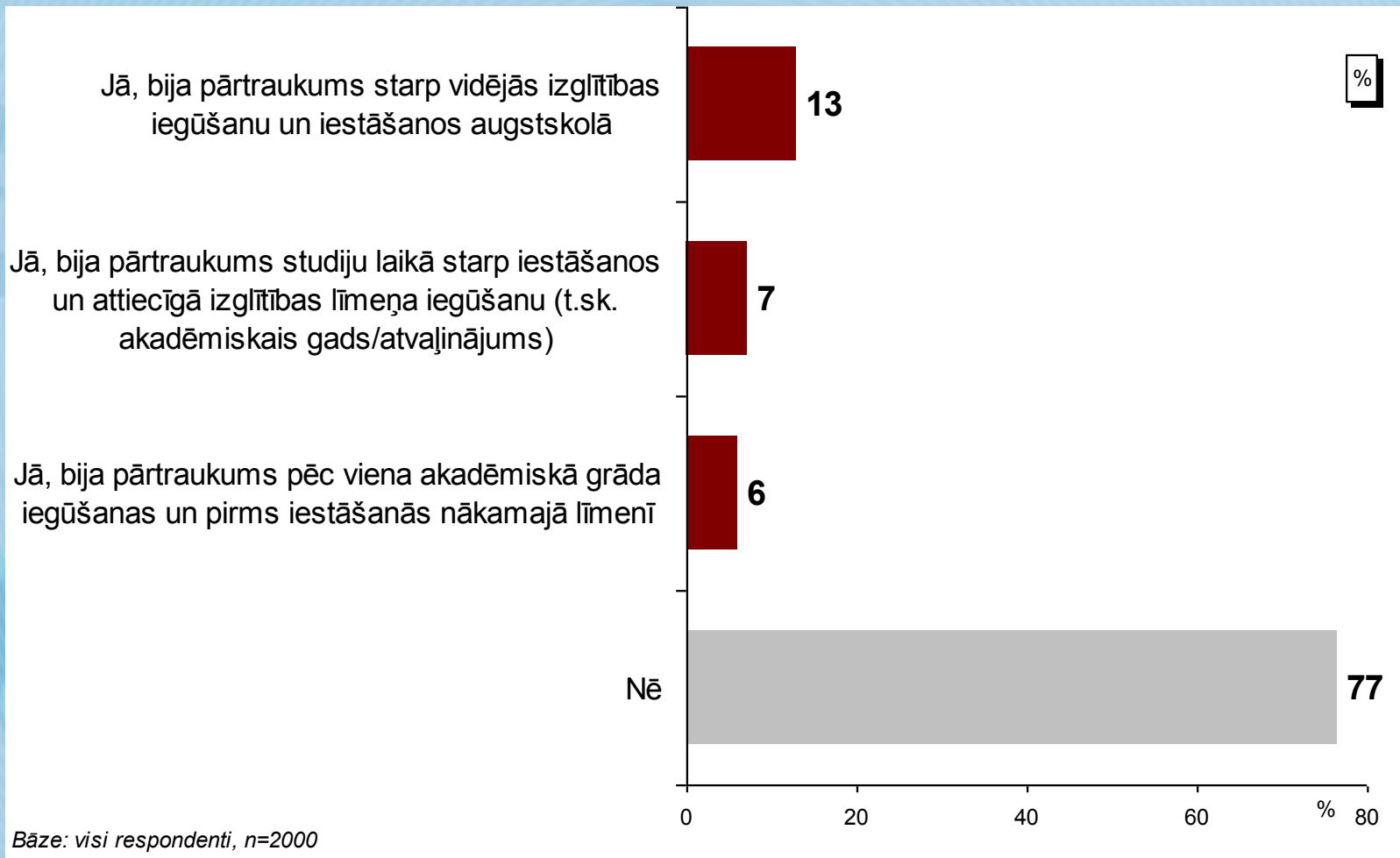
"Kur Jūs dzīvojāt, kad absolvējāt vidusskolu/ ieguvāt vidējo izglītību?" /
"Lūdzu, atzīmējiet, kur atrodas augstskola/ koledža (vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā Jūs studējat!"

Bāze: visi respondenti, n=2000

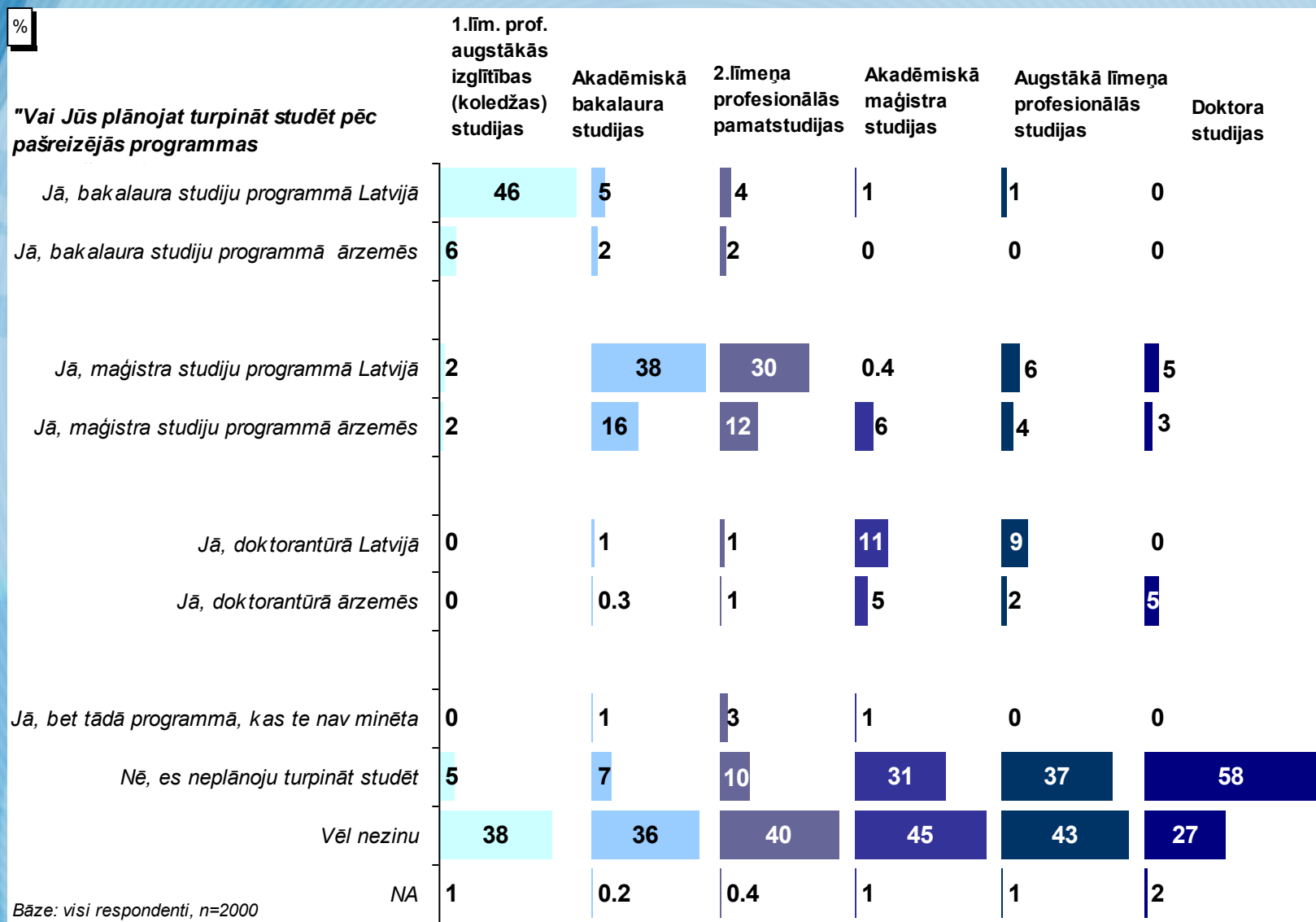
Izglītības iegūšanas procesa raksturojums

"Vai pēc vidējās izglītības iegūšanas Jūs kādreiz esat pārtraucis izglītošanos vismaz vienu gadu vai ilgāk?"

Studiju situācija I

"Vai Jūs plānojat turpināt studēt pēc pašreizējās programmas pabeigšanas?" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

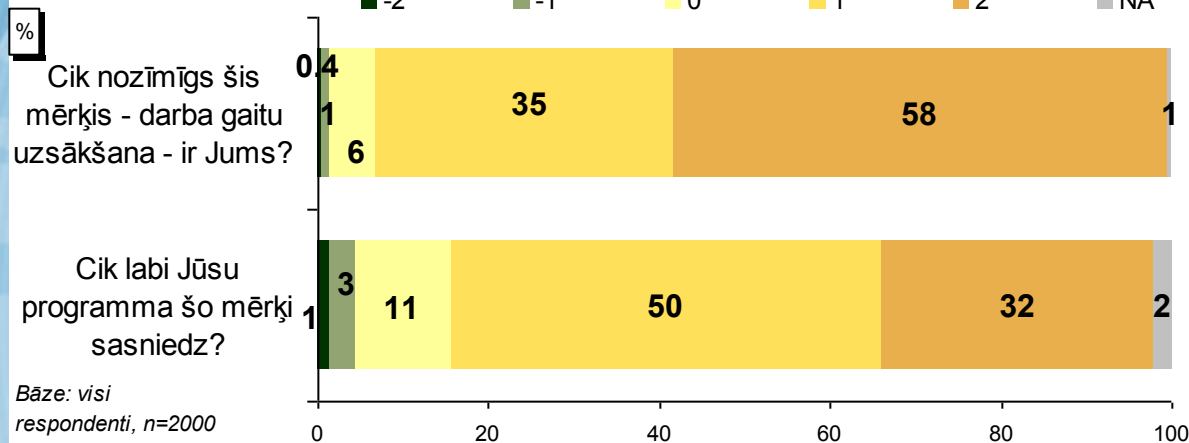

Studiju situācija II

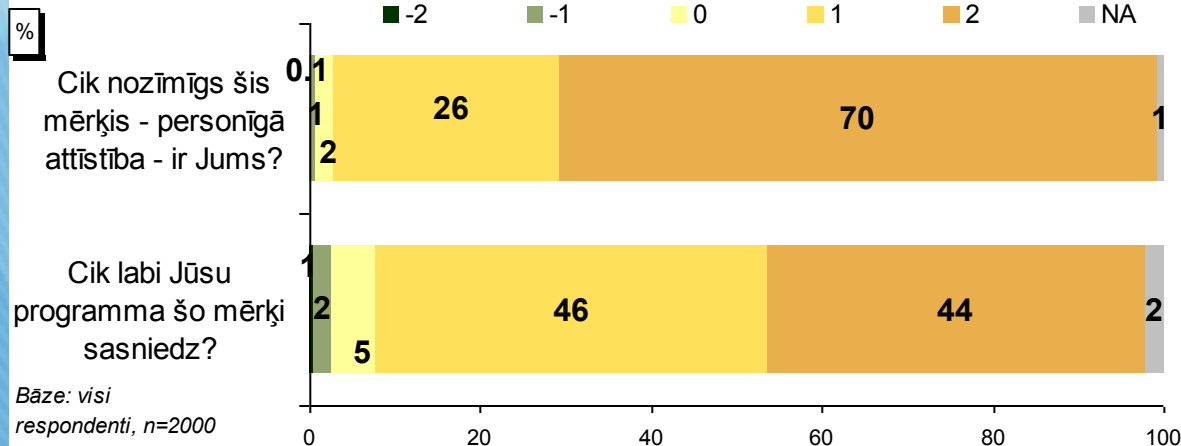
"Ko Jūs sagaidāt no savām studijām un cik lielā mērā Jūsu programma šos mērķus sasniedz?"

"Mana studiju programma kopumā ir labs pamats **DARBA GAITU UZSĀKŠANAI**"

Vērtējumu vidējie rādītāji

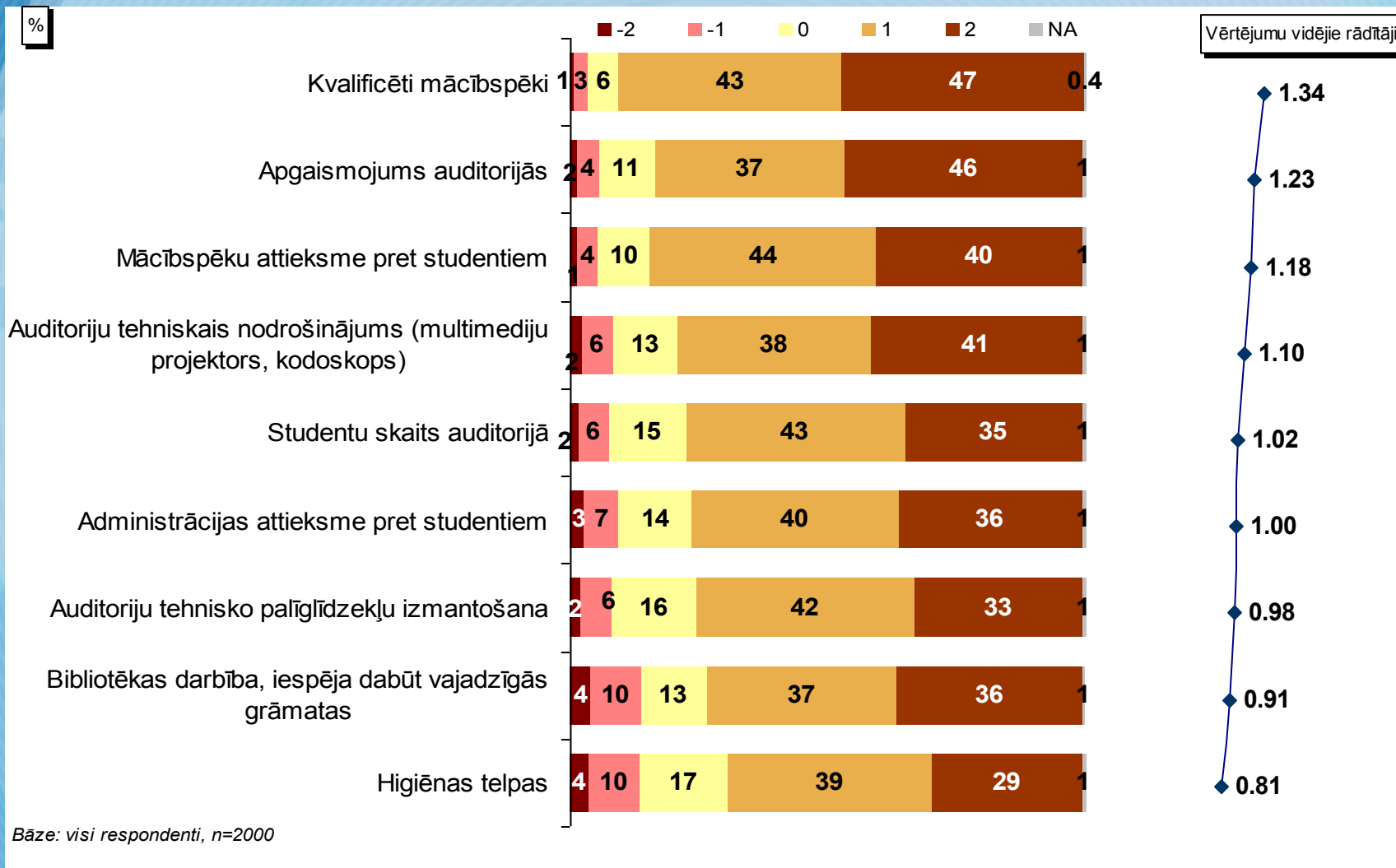

"Mana studiju programma kopumā ir labs pamats **PERSONĪGAJAI ATTĪSTĪBAI**"

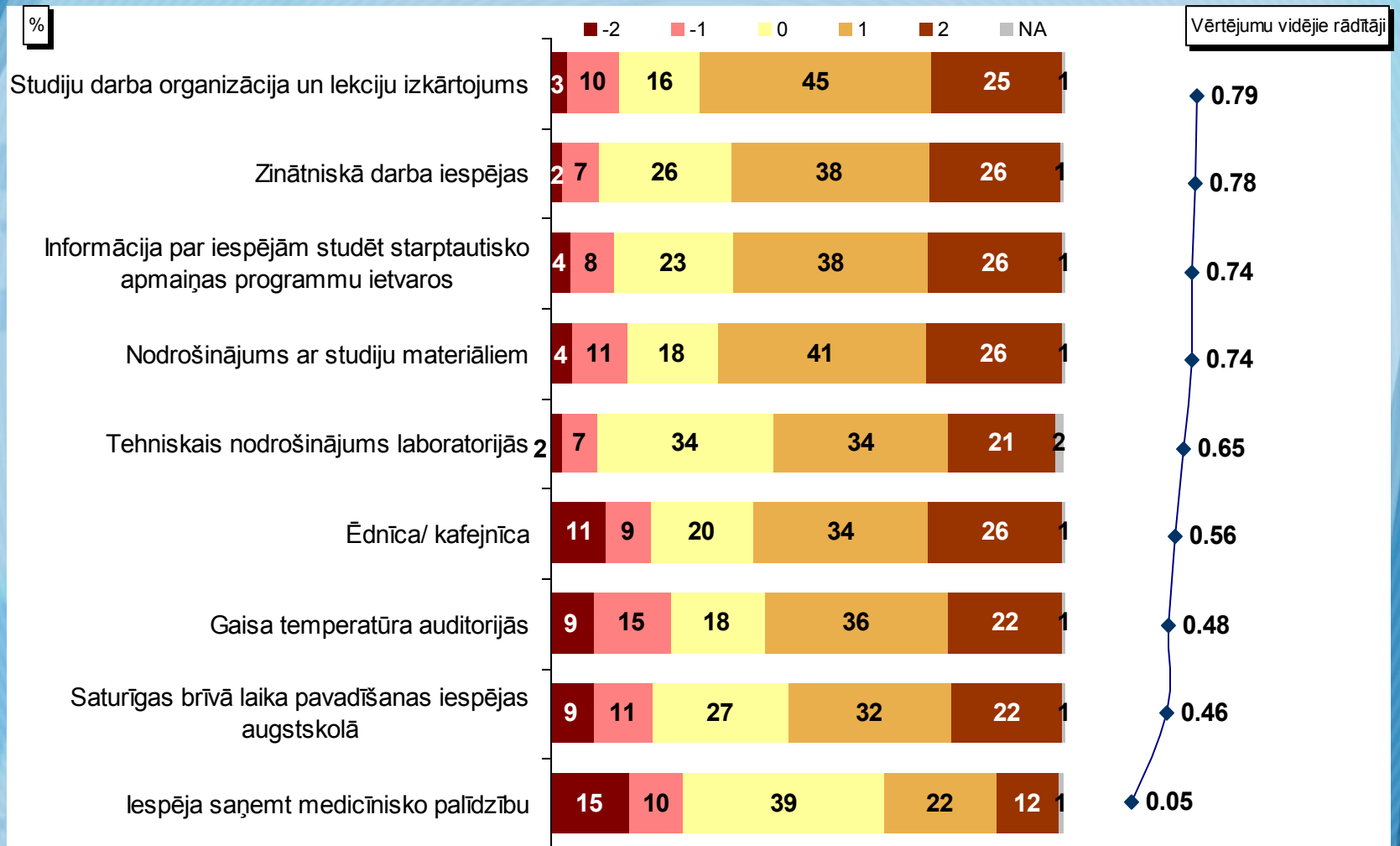
Studiju procesa novērtējums I

"Lūdzu, novērtējiet studiju procesa nodrošinājumu studiju programmā, kurā studējat!"

Studiju procesa novērtējums II

"Lūdzu, novērtējiet studiju procesa nodrošinājumu studiju programmā, kurā studējat!" (turpinājums)

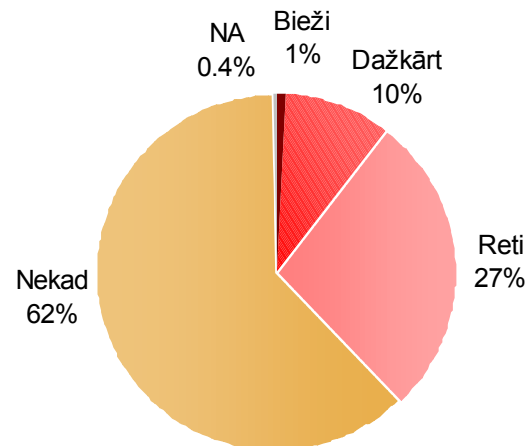
Bāze: visi respondenti, n=2000

Diskriminācija

Atšķirīgu attieksmi (sliktāku attieksmi, aizskarošas piezīmes, atšķirīgas akadēmiskās prasības vai cita veida atšķirīgu attieksmi) pret sevi NO MĀCĪBSPĒKU PUSES izjutuši
10% tautības dēļ
9% dzimuma dēļ
8% sociālā stāvokļa dēļ

Atšķirīgu attieksmi (sliktāku attieksmi, aizskarošas piezīmes, fizisku ietekmēšanu vai cita veida atšķirīgu attieksmi) pret sevi NO STUDIJU BIEDRU PUSES izjutuši
9% sociālā stāvokļa dēļ
8% tautības dēļ
6% dzimuma dēļ

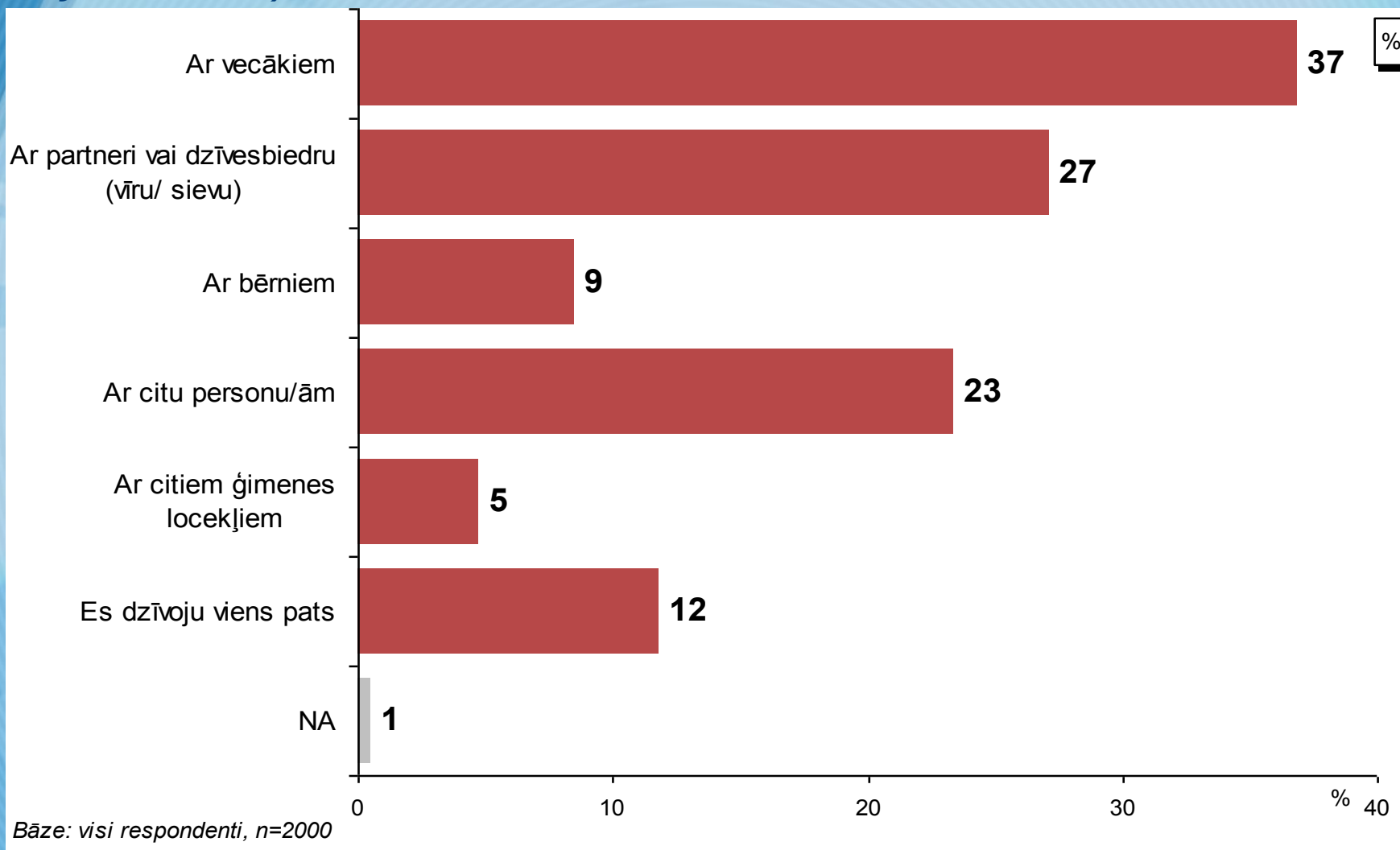
"Vai studiju laikā no administrācijas / mācībspēku puses pret sevi esat jutis necieņas pilnu un skarbu attieksmi?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Studentu mājsaimniecības raksturojums

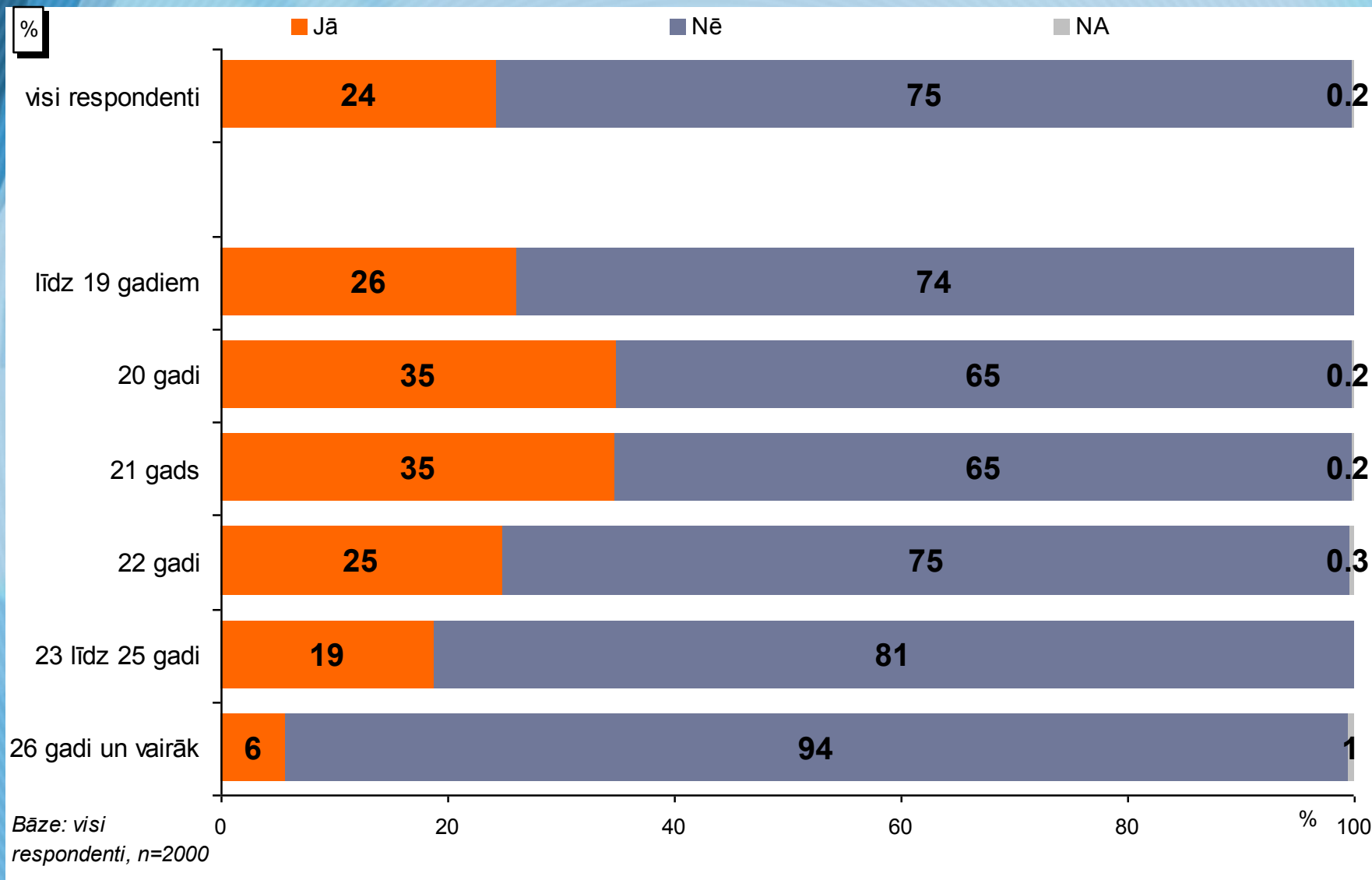
"Ar ko kopā jūs dzīvojat studiju semestra laikā (ar ko Jums ir kopīga mājsaimniecība)?"

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

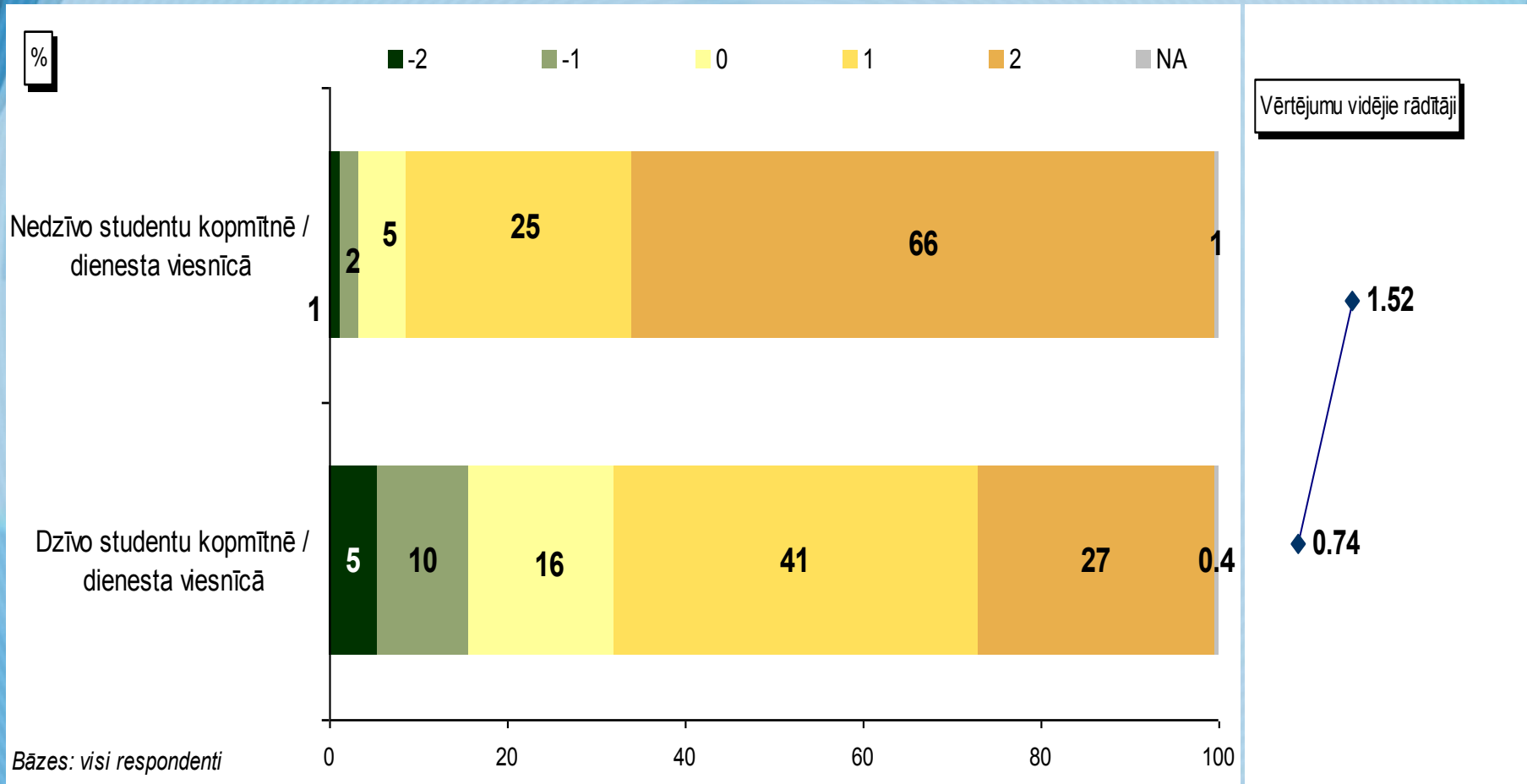
Dzīvesvietas raksturojums I

"Vai Jūs dzīvojat studentu kopmītnē/ dienesta viesnīcā?" / "Vecums "

Dzīvesvietas raksturojums II

"Cik apmierināts Jūs esat ar savu mājvietu studiju laikā?" /
"Vai Jūs dzīvojat studentu kopmītnē/ dienesta viesnīcā?"

Dzīvesvietas raksturojums III

Izdevumi mājvietai (Ls) atkarībā no tā, vai dzīvo studentu kopmītnē / dienesta viesnīcā

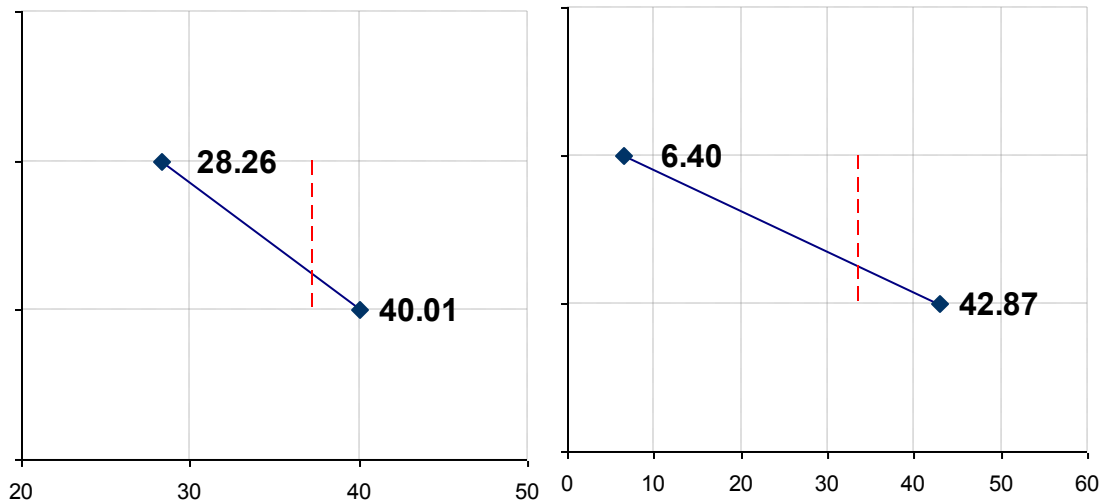
- ◆— vidējā vērtība atkarībā no tā, kur dzīvo
- - - - - vidējā vērtība starp visiem respondentiem

Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)

Summa, ko par mani maksā vecāki/ partneris/ kāds cits (Ls)

Dzīvo studentu kopmītnē / dienesta viesnīcā

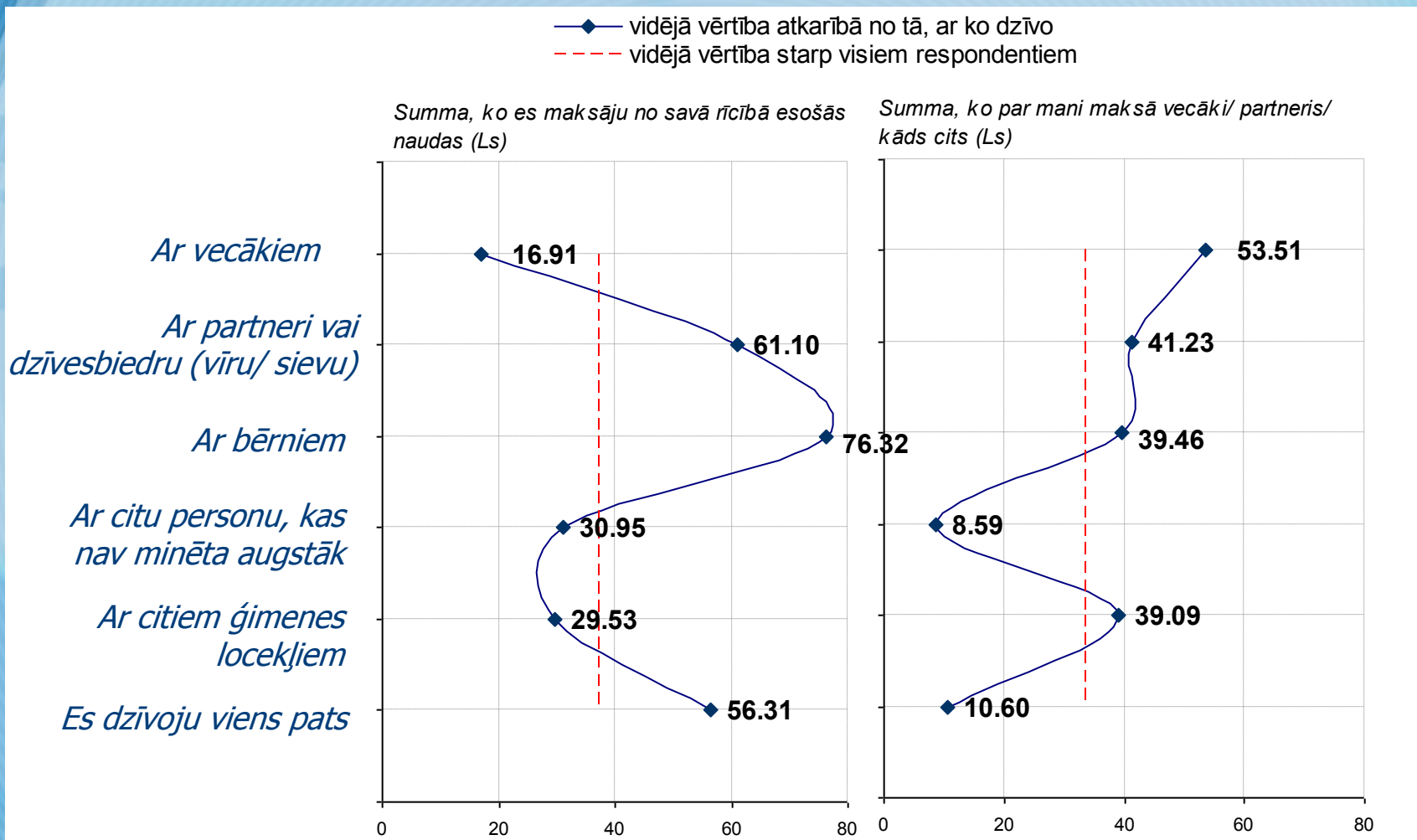
Nedzīvo studentu kopmītnē / dienesta viesnīcā

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

Dzīvesvietas raksturojums IV

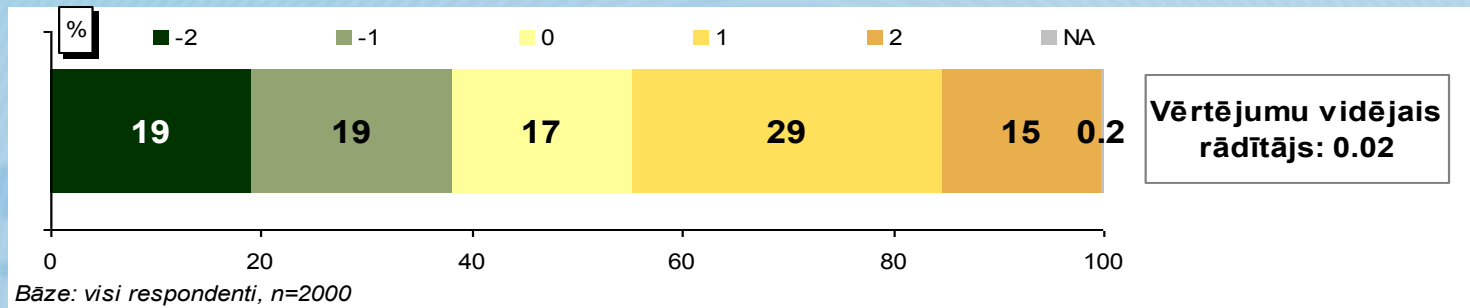
Izdevumi mājvietai (Ls) atkarībā no tā, ar ko kopā dzīvo

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

Studējošā ienākumu struktūra I

"Cik lielā mērā Jūs piekrītat šādam apgalvojumam: Man pietiek līdzekļu, lai segtu manas ikmēneša vajadzības"

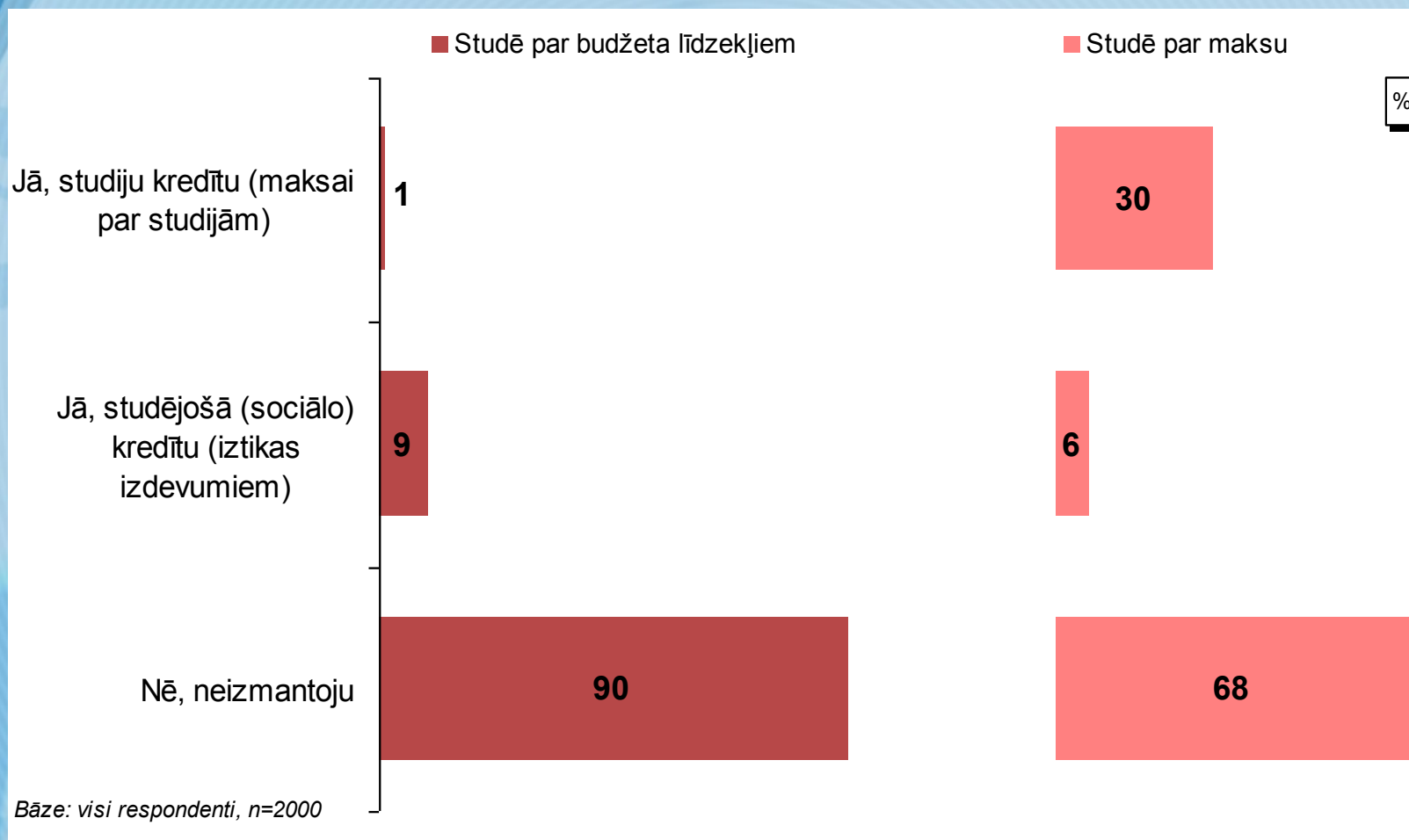
"Kādi ir Jūsu rīcībā esošie ienākumi vidēji MĒNESĪ no šādiem avotiem?"

		Atbilžu vidējā vērtība
Atbalsts no ģimenes/ partnera		78.49
Finanšu atbalsts no valsts/ publiskiem avotiem	Neatmaksājams grants/ stipendija	16.98
	Atmaksājams kredīts ikdienas vajadzību segšanai (piem., studējošā kredīts)	7.84
	Atmaksājams kredīts studiju maksas segšanai (studiju kredīts)	13.40
Paša nopelnītie ienākumi algotā darbā		111.54
Iekrājumi (piemēram, iepriekš nopelnīta nauda)		11.30
Citi ienākumi (ieskaitot citu publisku vai privātu atbalstu, piem., bērnu pabalsti)		17.35
Kopējie ienākumi (mēnesī)		259.13

Studējošā ienākumu struktūra II

"Vai Jūs izmantojat kādu no studentu kredītiem?" /

"Vai Jūs pašlaik studējat par valsts budžeta līdzekļiem vai par maksu?"

Studējošā izdevumu struktūra III

"Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus dzīvošanai!"

Atbilžu vidējā vērtība

Maksājumi dzīvošanai MĒNESĪ	Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)	Summa, ko par mani maksā vecāki/partneris/ kāds cits (Ls)
Mājvieta (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.)	37.14	33.46
Ikdienas izdevumi (pārtika, apģērbs, higiēnas piederumi u.c.)	65.71	19.00
Sabiedriskie un izklaides pasākumi	20.34	3.79
Transports	21.93	5.78
Izdevumi veselībai (piem., ārsta apmeklējums, medikamentu iegāde, veselības apdrošināšana u.c.)	5.84	3.40
Komunikāciju pakalpojumi (telefons, internets u.c.)	9.98	4.51
Bērnu aprūpe (bērnudārzs, aukle u.c.)	4.33	0.85
Citi regulāri maksājumi (tabakas izstrādājumi, mājdzīvnieki, apdrošināšana, kredīta apmaksa u.c.)	21.28	8.55
KOPĀ (mēnesī)	186.84	79.64

Studējošā izdevumu struktūra IV

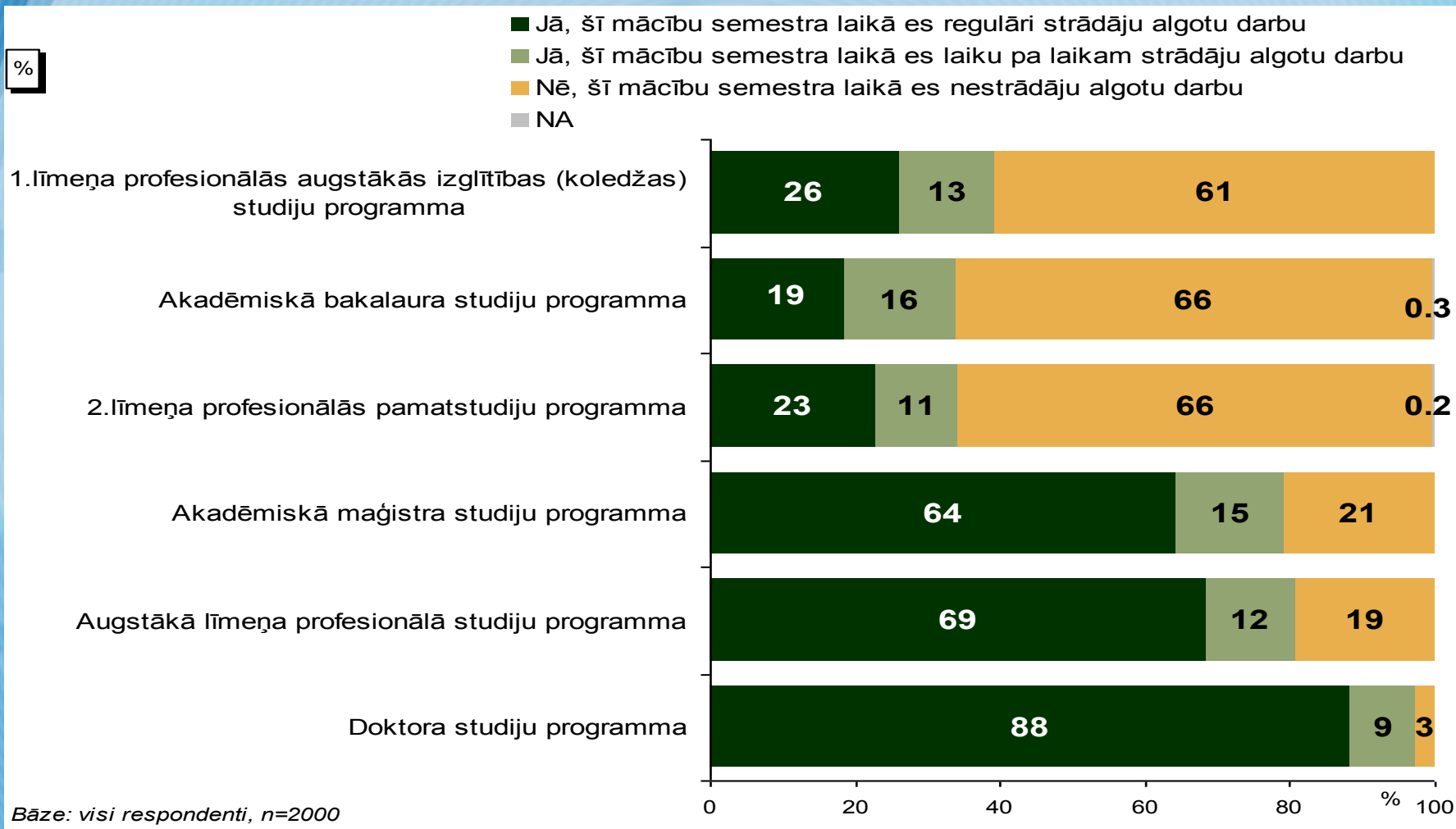
"Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus mācībām!"

Atbilžu vidējā vērtība

Maksājumi mācībām SEMESTRĪ	Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)	Summa, ko par mani maksā vecāki/ partneris/ kāds cits (Ls)	Summa, ko pārskaita banka kredīta ietvaros (Ls)
Mācību maksa, reģistrācijas maksa, maksājumi par eksāmeniem, pārbaudēm, parādu kārtošanu	52.41	148.06	80.54
Sociālās iemaksas augstskolai/ koledžai vai studentu organizācijai (biedru nauda)	0.56	0.17	
Studiju materiāli (piem., grāmatas, kopēšana, DVD, mācību braucieni)	14.63	5.69	
Citi regulārie maksājumi (piem., kursi, papildus izglītošanās)	5.61	3.33	
KOPĀ (semestrī)	73.66	157.73	80.54

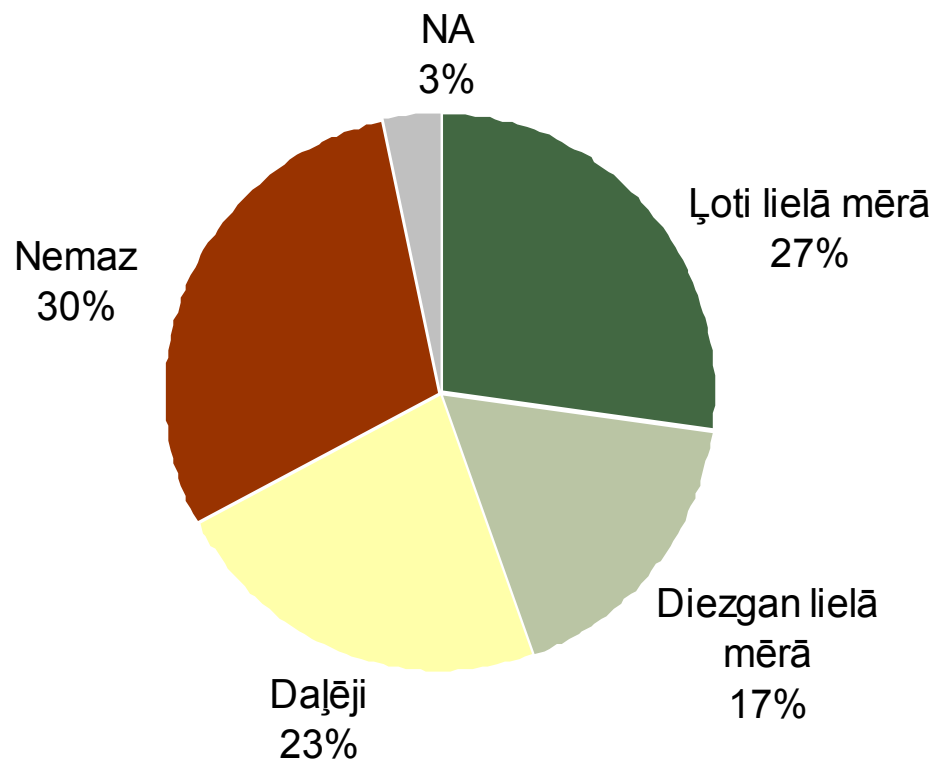
Studentu nodarbinātības statuss I

*"Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?" /
"Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"*

Studentu nodarbinātības statuss II

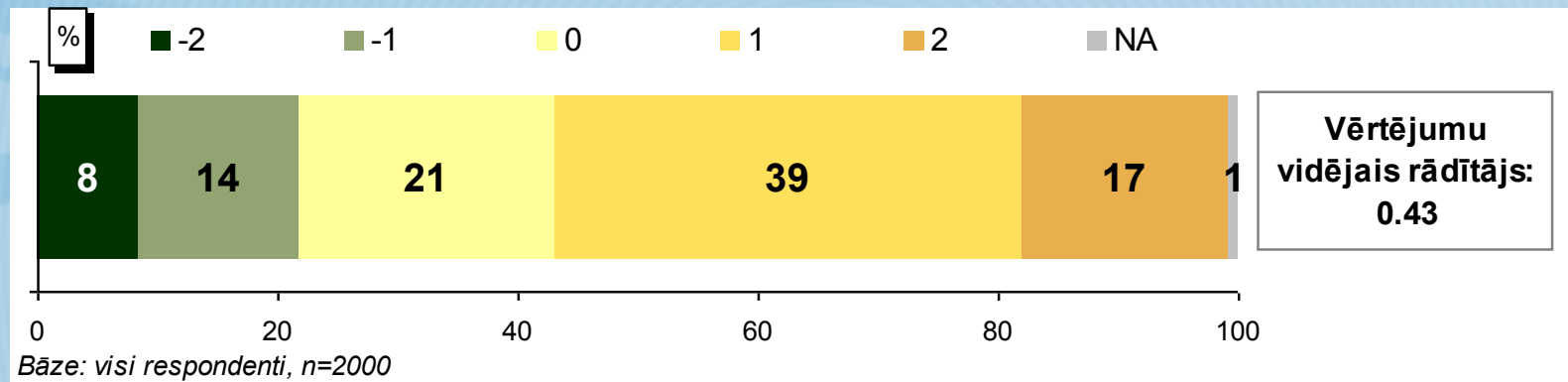
"Ja Jūs strādājat, cik lielā mērā darbs saistīts ar Jūsu specialitāti (studiju programmu)?"

Bāze: respondenti, kuri šajā semestrī strādā algotu darbu, n=852

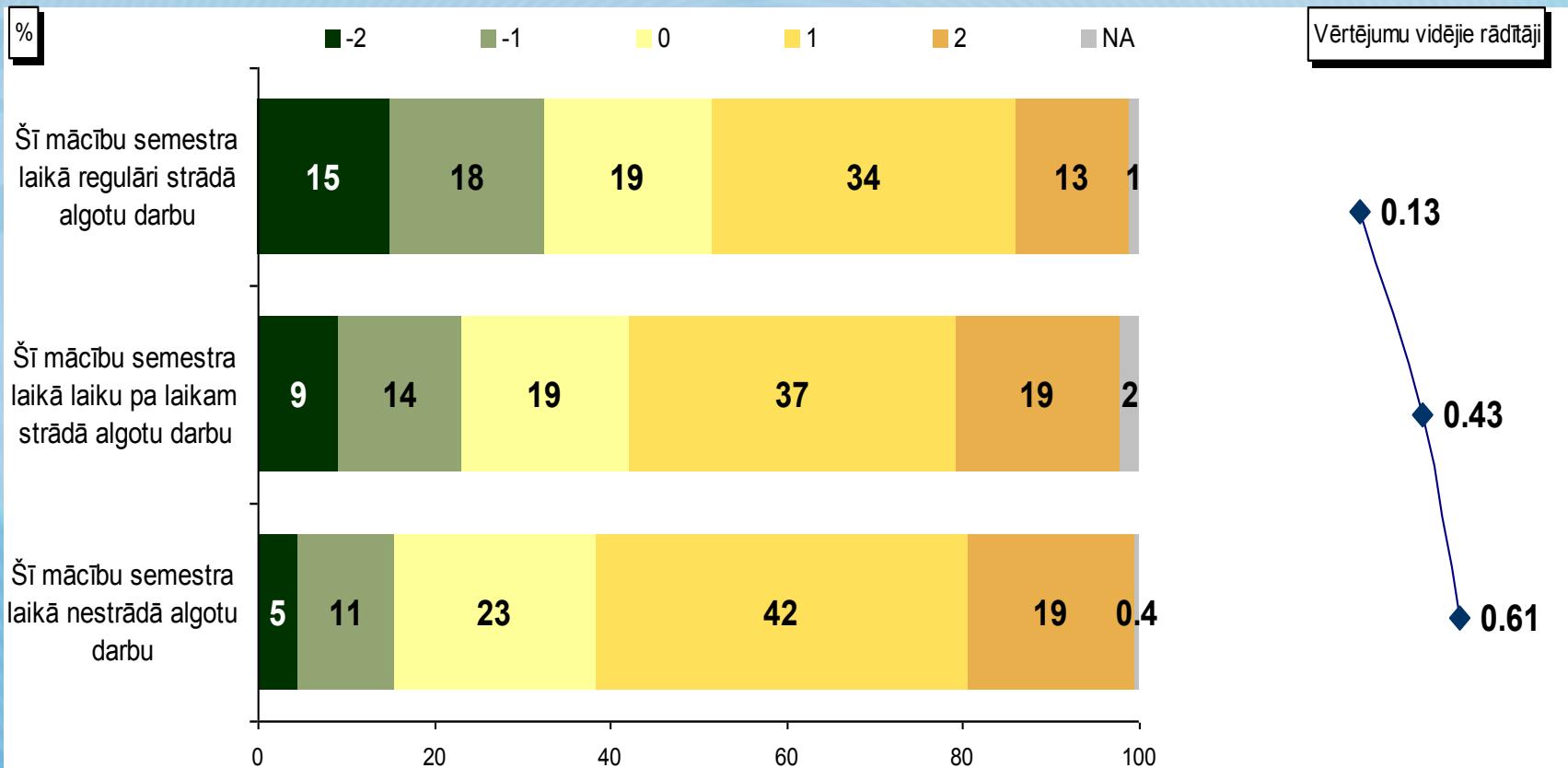
Slodzes vērtējums I

"Domājot par savu kopējo slodzi (studijas un algotais darbs), lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts Jūs esat ar kopējo slodzi!"

Slodzes vērtējums II

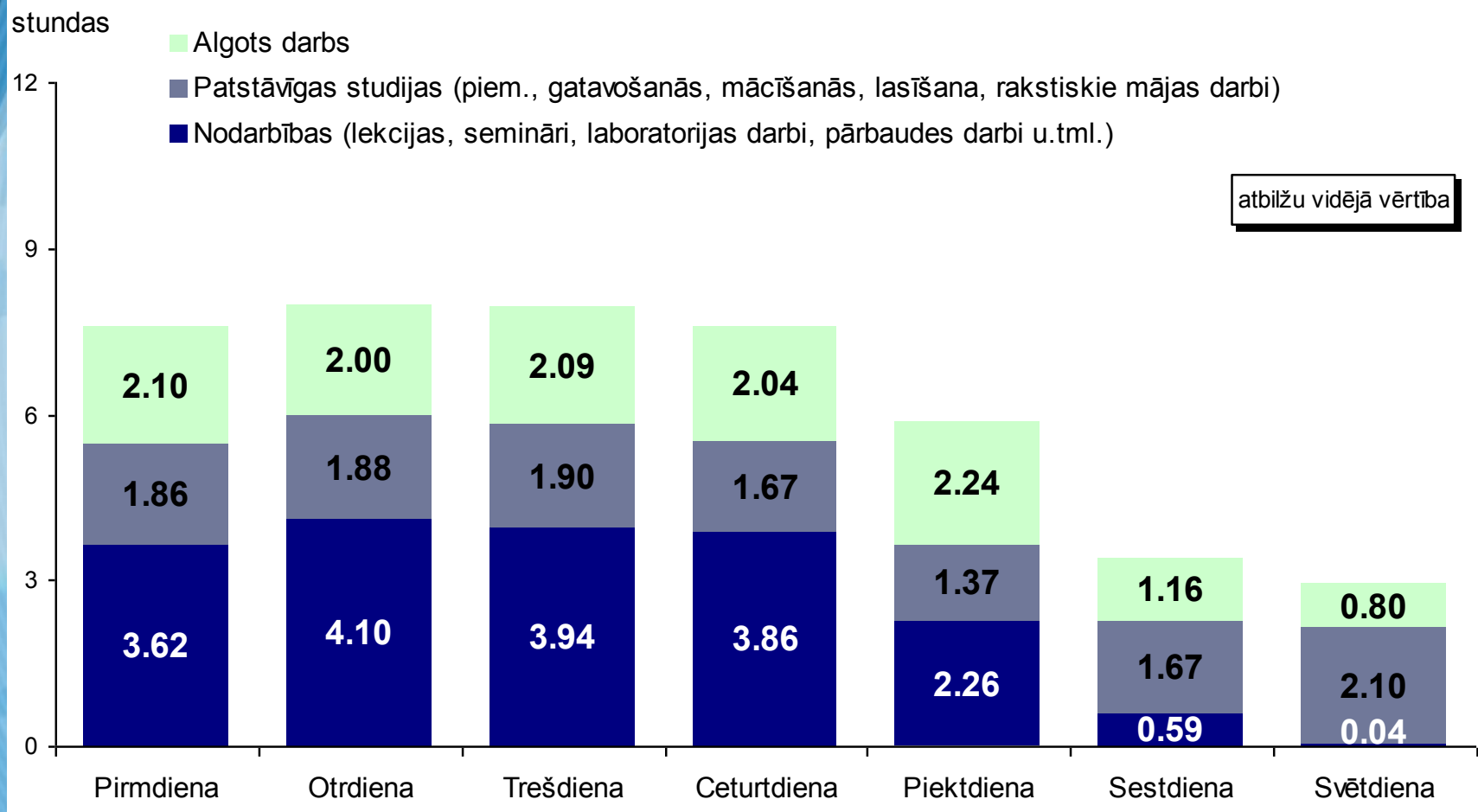
Domājot par savu kopējo slodzi (studijas un algotais darbs), lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts Jūs esat ar kopējo slodzi!" / "Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Slodzes vērtējums III

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?"

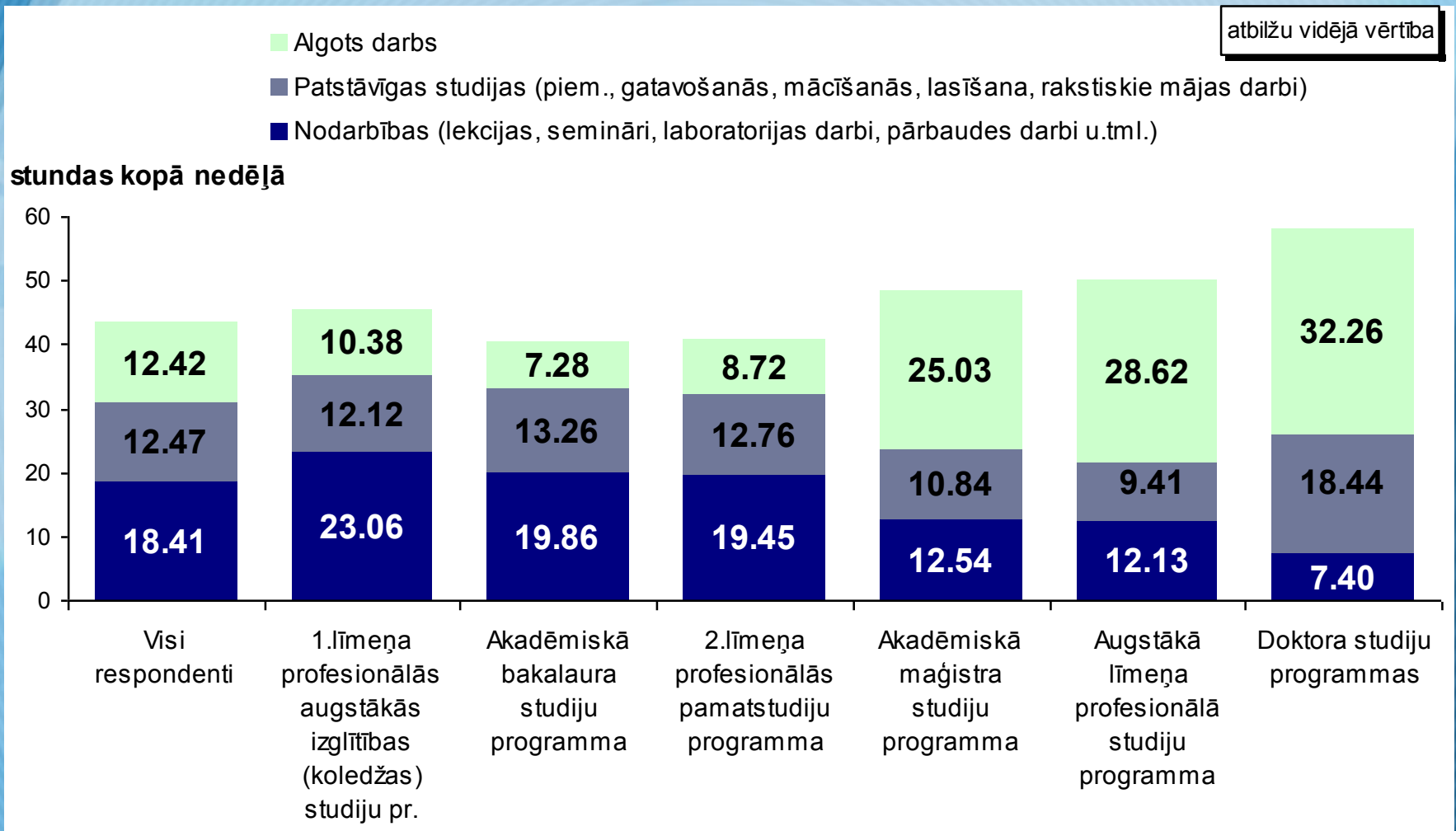

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt/NA" minēšanas biežums)

Slodzes vērtējums IV

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" /

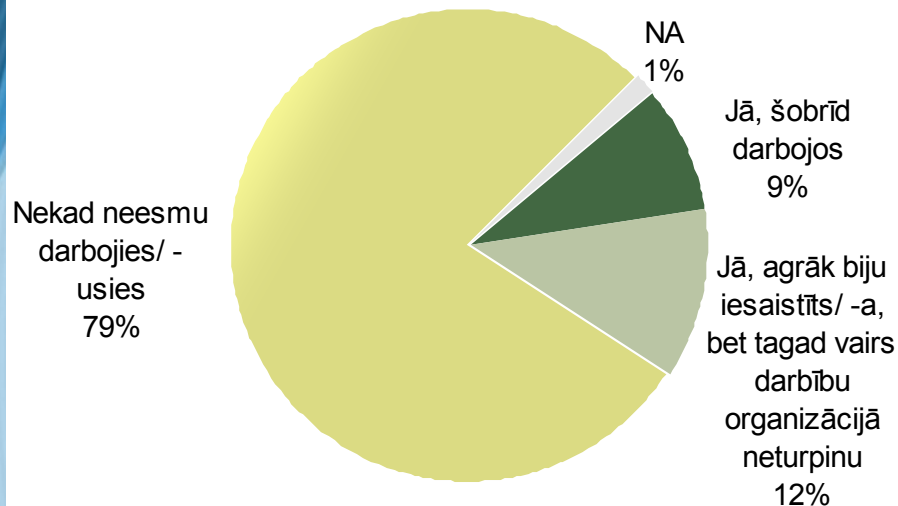
"Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt/NA" minēšanas biežums)

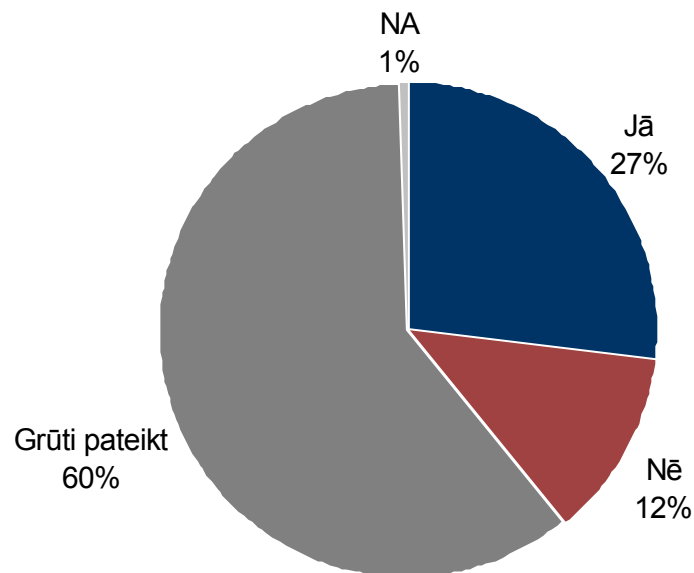
Līdzdalība sabiedriskajās organizācijās

*"Vai Jūs pats esat jebkad līdzdarbojies/
-usies kādā nevalstiskā organizācijā?"*

Bāze: visi respondenti, n=2000

*"Vai, Jūsaprāt, kāda no
nevalstiskajām jaunatnes
organizācijām pārstāv un
aizstāv Jūsu intereses?"*

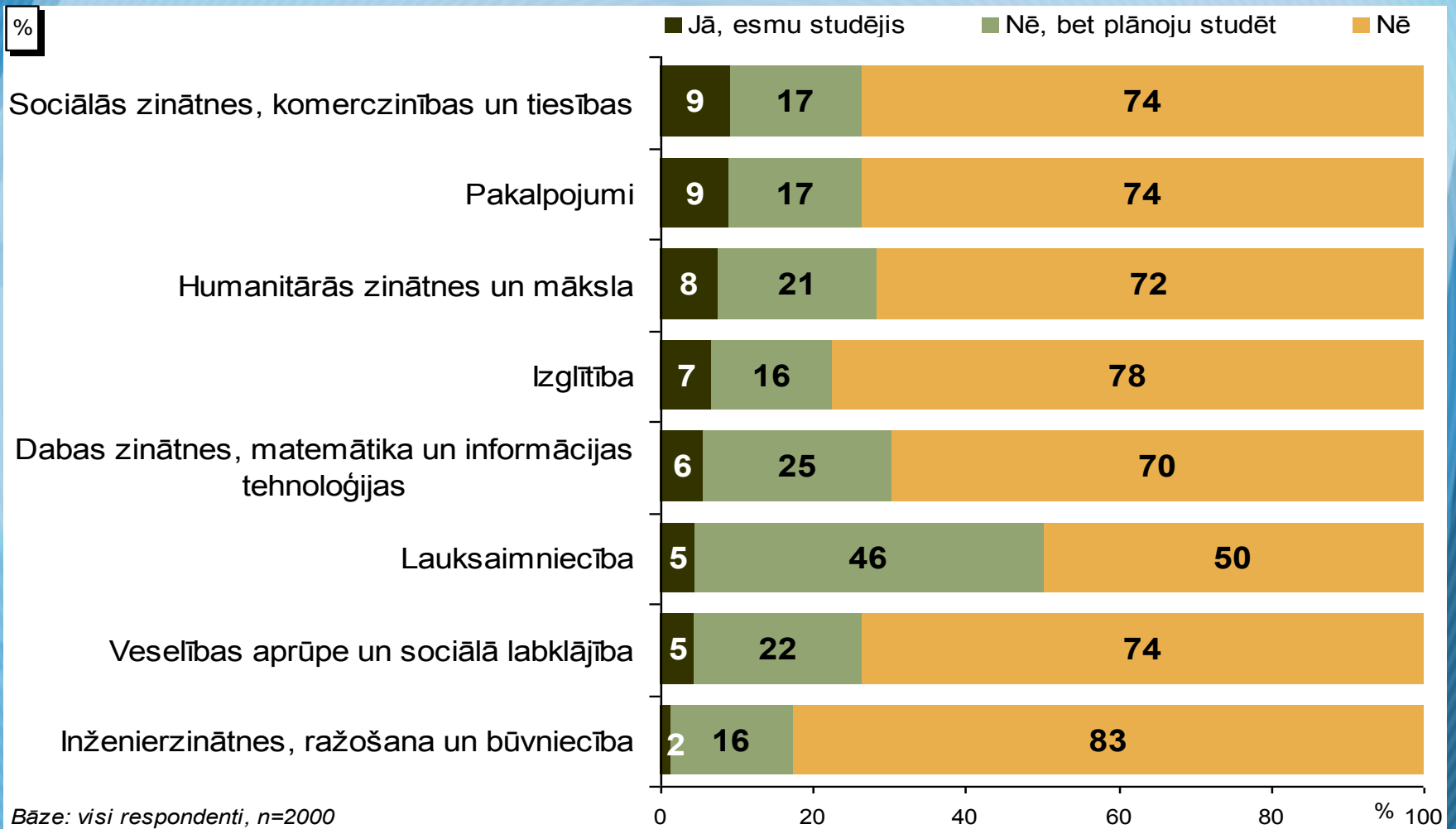

Bāze: visi respondenti, n=2000

Studijas ārzemēs

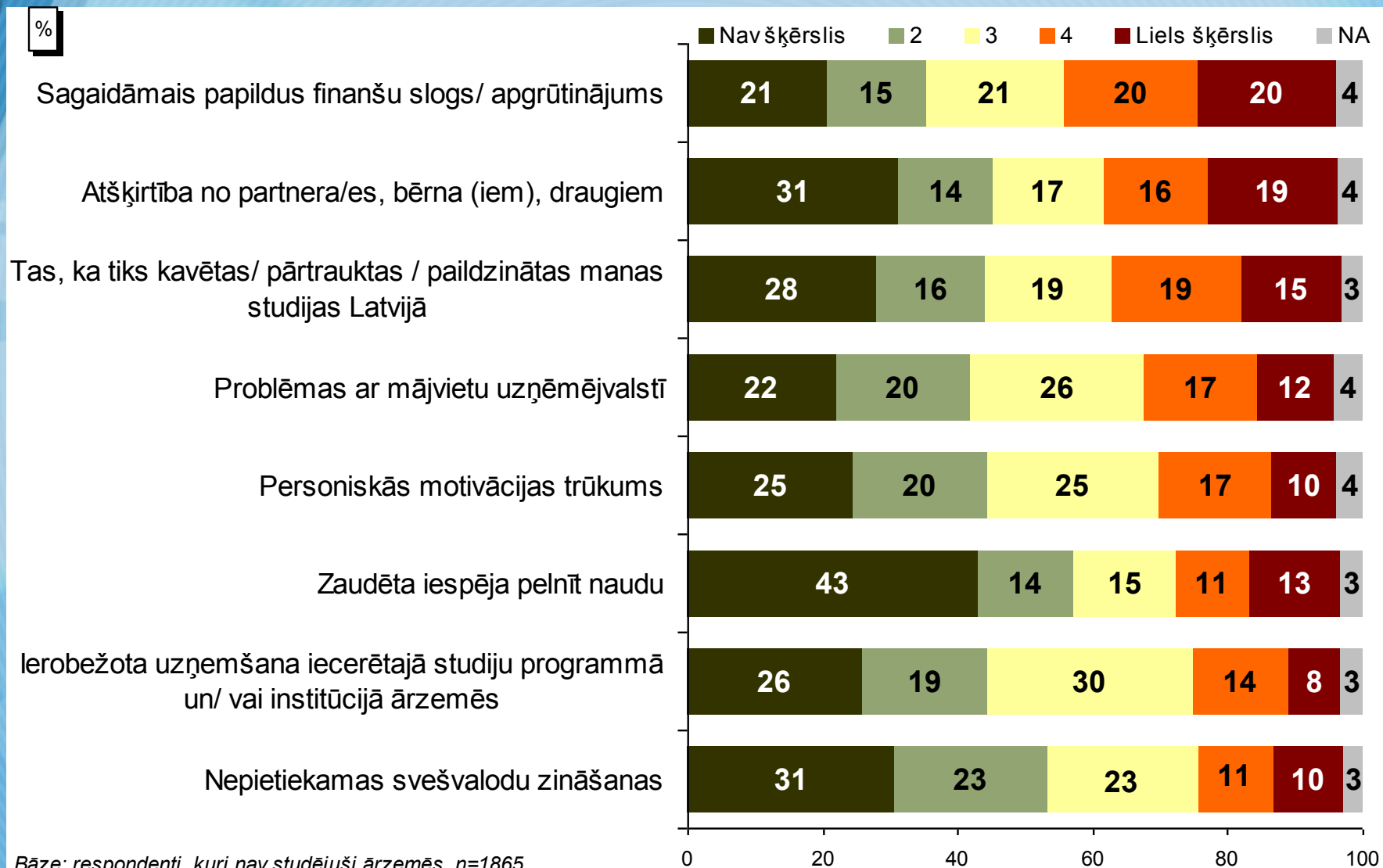
"Vai Jūs jebkad esat studējis ārzemēs?" /

"Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

Studijas ārzemēs kavējošie faktori I

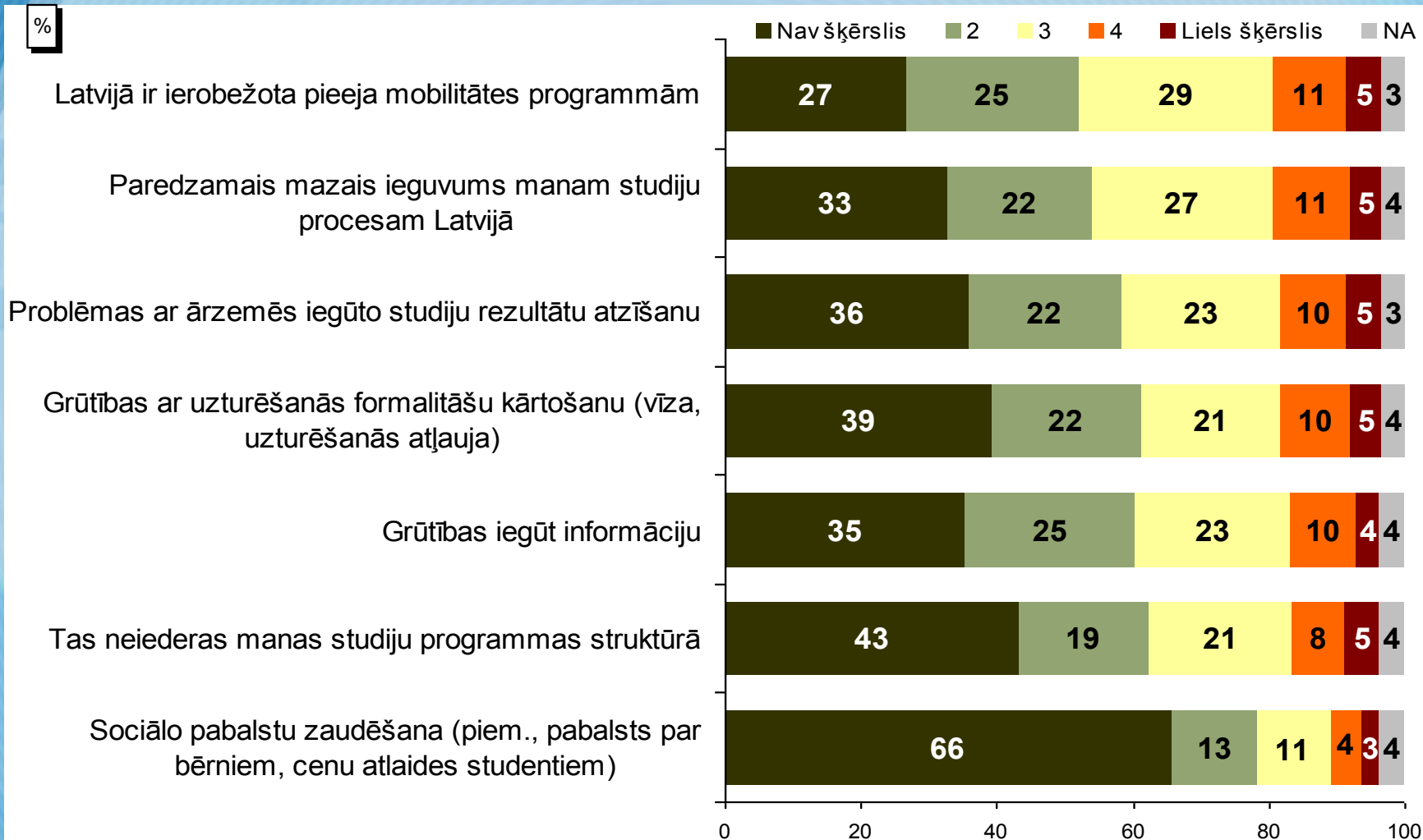
"Cik lielā mērā zemāk minētie aspekti Jums ir bijis šķērslis studijām ārzemēs?"

Bāze: respondenti, kuri nav studējuši ārzemēs, n=1865

Studijas ārzemēs kavējošie faktori II

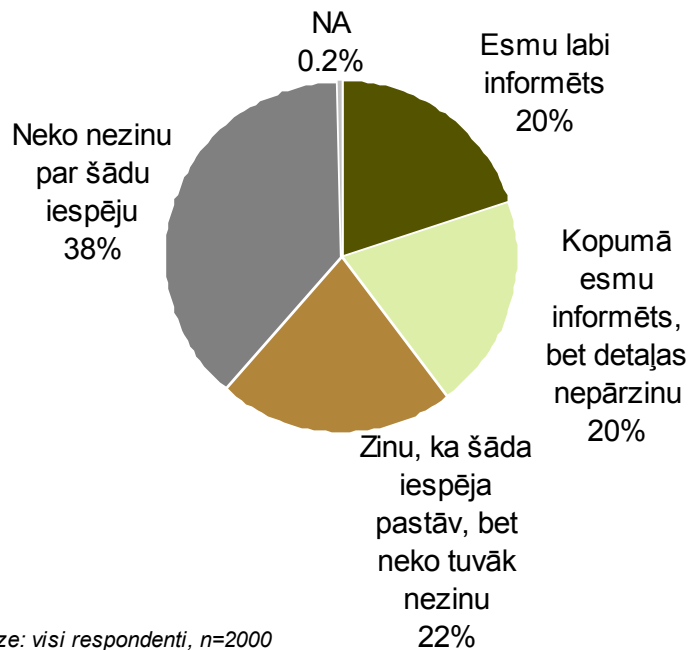
"Cik lielā mērā zemāk minētie aspekti Jums ir bijis šķērslis studijām ārzemēs?"
(turpinājums)

Bāze: respondenti, kuri nav studējuši ārzemēs, n=1865

Starpaugstskolu mobilitāte

"Vai esat informēts par iespēju izvēlēties obligātās izvēles (B daļas) un brīvās izvēles (C daļas) kursus citā augstskolā?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

"Vai Jūs mēģinājāt pieteikties obligātās izvēles (B daļas) un brīvās izvēles (C daļas) kursiem citā augstskolā, un vai Jums izdevās tur studēt?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Paldies par uzmanību!